

DAT DOET-IE ANDERS NOOIT!

Belevenissen van een dierenarts

Peter de Lint

Uitgeverij Gelderland

DAT DOET-IE ANDERS NOOIT!

Peter de Lint

Uitgeverij Gelderland

Uitgeverij Gelderland

Hoofdstraat 143 8162 AE Epe

Tel.: +31 (0)578 - 629061

info@uitgeverij gelderland.nl

www.uitgeverij gelderland.nl

Tekst: Peter de Lint

Cartoons: Erwin van Versendaal

Druk: Printsupport4U

Vormgeving: Uitgeverij Gelderland, Ramon Timmer

Eerste druk: november 2015

ISBN/EAN: 978-94-91826-33-7

NUR: 402 (deel 1) / 600 (deel 2)

© Uitgeverij Gelderland

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl).

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk
FSC-gecertificeerd papier, dat wordt geoogst uit
verantwoord beheerde bossen.

Voorwoord

Belevenissen van een dierenarts

Het eerste gedeelte van het boek vertelt over het leven van Ties, die opgroeit in een dierenartsengezin in het Veluwe dorp Epe. Het verhaalt over de jaren 50, over veearts Van 't Land, zijn vader, over het jaar waarin Ties in Canada praktijkervaring opdeed en over de jaren daarna toen hij weer terugkeerde en in de praktijk in Epe ging werken.

Bijna dertig jaar later emigreert hij naar de Spaanse Costa Blanca om samen met Ankie, zijn vrouw, dierenkliniek 'De Quickborn' te beginnen.

Het tweede gedeelte van het boek bevat nuttige informatie en tips voor iedereen die met dieren te maken heeft; over aanschaf, gezondheid, opvoeding, gedrag, fokken, verzorging en talrijke andere wetenswaardigheden. De basis voor dit deel vormen artikelen die geschreven zijn naar aanleiding van gesprekken en adviezen in de spreekkamer. Een aantal onderwerpen kwam al eens aan de orde in het Nederlandstalige weekblad 'Hallo', dat in Spanje verschijnt. Deze zijn voor dit boek herschreven en een aantal nieuwe zijn toegevoegd.

Overeenkomsten met bestaande dieren, personen en situaties berusten niet op louter toeval.

Met dank aan Erwin van Versendaal voor zijn geweldige tekeningen.

Peter de Lint, alias Ties

Peter de Lint

Inhoudsopgave

Gota Fria	7	Het teefje met de eierstokjes	109
Lodewijk	9	Vleeskeuring in Benidorm	111
De Quickborn	11	Tied zat	114
Het parcours	14	Mond-en-klauwzeer	120
Voor de kat z'n viool	18	Ontboezeming	124
Melvin	22	Doris Schichl	126
In de val	23	Spaanse pepers	128
Thee 61	25	Hommage aan Darwin (1990-2002)	133
De balie	28	De nachtbraker	135
Wie volgt?	32	De schippershond	137
Madame Morceau	35	Mond-op-bedbeademing	141
Frau Eva Niehlsen	37	El señor Stef	143
Brand	40	De clinicats	146
Het textiloom	42	Mozart aan 't lijntje	148
In een stroomversnelling naar Canada	44	Het harnas	149
De Canadese bevrijders	46	Spaans bloed	151
St. John	49	Kwaad bloed	156
De kliniek	51	Opa-ratie	158
De sheriff	53	Zebra's in Spanje	162
Peter, Heater en Quills	55	De varroamijt	164
Kerstcadeautje voor Guy	57	'Wij, de Bijenkoningin'	168
Troubled water	58	Mora en de kusjesziekte	171
Hello goodbye	60	Adios	174
In het diepe	64	De morfinepoes	177
De nieuwe assistent	67	Veeartsenijkunst	181
Costa de los Pinos	68	Het darpje van toen	188
Don Bouwmeester	70	Pensionistas	190
De Ketel	74		
Buitentypes	76	WIE VOLGT?	193
Boshuis met zwembad	79		
De co-assistent	85	De aanschaf van een hond	194
De Roos van Ruurlo	87	Rashonden	198
Veeartskinderen	90	Erfelijke uitglijders bij de kat	202
Het vertrek	94	De vondeling	205
Het begin van het einde	102	Zorgplicht	209
De cryptorch	104	Geurige feromonen	213
Columbus	106	Anaalklieren als chatbox	217

Kattenkwaad	219	De huid	325
Orenspel	222	Verkleedpartij	327
De opvoeding van de hond	225	Hotspot	330
Hond-mens relatie	228	Jeuk	332
Het proefkonijn	231	Huidschimmel	334
Muis in blik	233	De luizen in de pels	336
Mag het een pondje meer zijn?	237	De ADHD-kat	339
Die eet dit en die eet dat	241	De prostaat staat z'n mannetje	341
Het is weer lente	245	Een druiloor	343
Het kattenmandje	248	Tranen	346
Castratie van de teef en de reu	250	Minder zicht	348
Operatieperikelen	254	Verknald	351
Onderuit	258	Spoelwormen	354
Verknipt	261	Lintworm – blaasworm – lintworm	356
De worp	264	Giardia	359
Erotiek in de dierenwereld	267	Trevor en z'n maden	361
Paren kan zorgen baren	271	Toxoplasmose	363
Vaccinaties bij de hond	273	Teken	366
Vaccinaties bij de kat	275	De ziekte van Lyme	370
Watersnood	277	De gepantserde vlo	373
Dorst	279	Leishmaniasis	377
Een hart voor nieren	281	De processierups	380
De Japanse steenhouwer	284	Oogstfeest	382
De niet-plaskater	286	Dat doet-ie anders nooit!	384
Hartelijk	288	Haarballen	389
Hartenbrekers	291	Tom heeft suiker	391
Hartworm aan de Costa Blanca	293	Epilepsie	393
De luchtwegen	295	Boerenverstand	395
Broodje poep	300	Kruidig	397
De tand des tijds	302	Een bittere pil	400
De zure appel	305	Pro- of antibiotica?	405
'Zere-bekjesziekte'	307	Verzekering	409
Je gal spugen	309	Topsport	412
Buikpijn	311	El sol	414
Maagdraaiing	314	De fonendoscoop	417
Diarree	316	Het spuitje	420
Artrose	317	Vergiftiging	424
De boxerknie	319	Werelddierendag is heilig	428
Heupdysplasie	320	Whisky	432

Gota Fria

Ties opende de deur; de honden renden naar buiten zoals elke morgen, blij met een nieuwe dag. Nu kwamen ze echter met dezelfde vaart weer terug. Ties kon nog net de deur achter zich dicht trekken. De gebruikelijke gang naar de vuurtoren moest toch doorgaan.

Gisteravond was het voorzichtig begonnen maar vannacht zette de regen door, net of de sluisdeuren het hadden begeven; het kwam met bakken uit de hemel. Het warme zeewater, de opstijgende vochtige lucht die tegen een koude luchtlag botste: de oorzaak van de 'Gota Fria'. Vanavond op het RTL4-journaal zouden ze triomfantelijk getoond worden: de beelden van de lege stranden van Benidorm, de ondergelopen kelders in Alicante en de verzopen campinggasten onder de luifel, met enig leedvermaak gevolgd door mensen op het Vrijthof in het zonnetje gehuld in een winterjas, dat dan weer wel.

Het was 29 oktober. De herfstvakantie was voorbij. De kinderen en kleinkinderen waren weer vertrokken. Het had vijf maanden achter elkaar niet geregend. De waterstand in de stuwmeren was dramatisch laag en

de regen was meer dan welkom. Onder zulke omstandigheden komt het Spaanse leven tot stilstand. Ties kwam dan ook niemand tegen toen hij door het dorp reed, behalve het regenwater dat in kolkende watermassa's gewillig zijn weg naar zee zocht. Het leek zich enorm te haasten om snel thuis te zijn.

Het werd een korte wandeling met weinig resultaat, net als tijdens het vuurwerk, want ook daar hadden de honden het niet op begrepen. Ties miste zijn laarzen, die hij in Nederland had achtergelaten; in Spanje zou hij ze immers niet nodig hebben. Tja, met laarzen had hij in één streep naar de bakker kunnen lopen, terwijl hij nu over snelstromende beekjes moest springen. Het zou een rustige dag worden in de praktijk.

Lodewijk

De regen was afgelopen. De meeste afspraken waren inderdaad afgezegd, hoewel dat in Spanje eigenlijk niet gebruikelijk is. Als je er niet bent, is er kennelijk iets tussen gekomen.

Frits Hoogerheide, een uitbundige Bourgondiër met een gulle lach en pretogen, die nergens tegen opzag, kwam keurig op z'n afspraak van 12.00 uur. Ook aan zijn vrouw Lidy was te zien dat ze een lekkerbek was die zichzelf niet wilde pijnigen met allerlei ruwe celstofdiëten. Met de bijbehorende teckel was het al niet anders. Hij liep parmantig te schommelen en hing ondertussen de aristocraat uit. Hij heette immers Lodewijk en vond dat kennelijk wel gepast gedrag. Aan de balie ontstond een wollige conversatie met onder andere de vraag: „Mijn buurman wil zijn reu laten castreren. Wat kost dat bij jullie?” Ankie antwoordde: „Dat hangt af van het gewicht van de hond.” Waarop Frits reageerde: „Maakt dat dan verschil?” „Nou en of”, antwoordde Ankie, waarop Frits in een bulderende lach uitbarstte. „Ik ben blij dat mijn tandarts niet zo rekent! Ha, ha.”

Lodewijk had een ontstoken oor. Toen Ties de teckel op tafel zette, merkte hij hoeveel te zwaar het hondje was. Normaal zou hij er wat van gezegd hebben, maar in dit gezelschap ligt dat wat gevoelig, zo dacht hij. Kennelijk was zijn blik al voldoende. Frits had zich ondertussen op een stoel naast het bureau genesteld en reageerde: „Sinds jij hem zijn rijbewijs hebt afgepakt, is hij zo dik geworden.” Lidy nam het over: „Ja, na castratie worden ze altijd dik. Ik heb mijn reuen altijd laten castreren en ze hadden er allemaal last van.”

Ondertussen hoorde Frits de conversatie geduldig aan. Hij leek nu nog dikker. Automatisch keek Ties zijn kant op en hij wilde reageren met: „Maar jij heb je rijbewijs toch nog?”, maar besloot op het laatste moment het bij kijken te laten. Ook Frits had een opmerking op z'n lippen. Lidy ging gewoon verder met haar verhaal, dat dik zijn op zich niet erg is en dat haar honden er allemaal oud mee zijn geworden, waarna Frits het verhaal besloot met: „Mijn dokter zegt altijd: 'Je bent niet te zwaar, je bent gewoon te kort'.” Hierna beëindigde Lidy het verhaal met de conclusie

dat de volgende hond een teef zou zijn, want die plassen tenminste niet overal tegenaan. Daar had ze langzamerhand een beetje genoeg van. Toen het afrekenen aan de orde kwam, zei Frits: „Ik begrijp dat je dit alles doet uit liefde voor de dieren, maar ik wil toch graag een bijdrage geven.” Frits zat op zijn gemak en omdat hij wist dat er niemand in de wachtkamer zat te wachten, wilde hij het bezoekje wel wat oprekken. De kliniek was al tien jaar open, maar Frits was er vandaag voor de eerste keer. Hij ging er eens goed voor zitten want hij had wel behoefte aan een praatje. Ties had alle tijd ... de regen was weer begonnen.

De Quickborn

Op 1 mei 2001 waren ze begonnen. De kliniek was klaar, het gastenverblijf bijna, maar de bovenverdieping lag nog helemaal open. Het kon wel augustus worden voordat alles in orde was. Ankie en Ties hadden tot 1 april een huis gehuurd in Altea en sinds die tijd kampeerden ze half in het gastenverblijf en half in de tuin. Het was steeds prachtig weer en het gaf hen een gevoel van vakantie. De temperatuur van het zwembad was rond de 22 graden en dat kwam goed uit, want de douche werkte nog niet. Ze hadden hun huis in Nederland verkocht en dachten op de opbrengst daarvan een poosje te kunnen teren, maar de bodem begon in zicht te komen. Na acht maanden van klussen en organiseren keek Ties er naar uit om als dierenarts aan de slag te gaan. De nieuwe praktijk zou een kloon van de praktijk Epe zijn; daar had hij veel aan te danken. Na 28 jaar nam hij een schat aan ervaring mee en dat was meer waard dan de boedelbak met spullen die ze meegenomen hadden.

Ties vond dat de kliniek ook een naam moest hebben. Omdat ze aan Els Arcs (de bogen) woonden, vond hij El Arca heel geschikt, omdat de ark van Noach (arca de Noé) een mooi symbool was voor een dierenkliniek. Nog net op tijd ontdekten ze dat de naam El Arca al bestond. In het nabijgelegen Benimantell (Guadelest) had Serafin Domenech een opvang voor wilde dieren. Meestal waren het afdankertjes, maar er zaten ook dieren die illegaal door particulieren aangeschaft waren tot ze thuis niet meer te handhaven waren. Er was bijvoorbeeld een oude leeuw, Philip. Als welp was hij door een fabrikant uit Valencia gekocht, om indruk te maken op zijn omgeving. De leeuw werd groot en de eigenaar wist niet meer wat hij er mee doen moest. Philip werd ondergebracht in een kelder onder de fabriek. Het was er pikdonker en op den duur werd de leeuw blind. Om de paar dagen kreeg hij slachtafval of een vrachtje levende kippen als voedsel. Op een dag kreeg iemand in de fabriek er lucht van en hij schakelde de Guardia Civil in, die Serafin opdracht gaf de leeuw weg te halen. Toen bleek hoe de leeuw al die jaren geleefd had tussen zijn eigen afval. Er liepen een paar levende kippen rond waarmee de leeuw duidelijk vriendschap gesloten had. Hij had kennelijk toch behoefte aan gezelschap.

Philip heeft nog jaren bij Serafin geleefd. Omdat hij blind was, had hij een grote privé ren. Hij leek heel tevreden en koesterde zich in de zon, die hij heel zijn leven had moeten missen. El Arca was zijn thuis geworden. Met het geld dat de bezoekers doneerden, kon Serafin net de kosten betalen. Hij gaf graag boeiende biologielessen en er kwamen dan ook vaak schoolklassen op bezoek. Ook waren er wel eens verstoten welpen die de fles moesten hebben. Bezoekers mochten dan zo'n welp op schoot nemen om de fles te geven.

Een Engelse mevrouw met een hart van goud maar het verstand van een garnaal, had ook zo'n welp de fles gegeven. Dat was in 2006. Ze kwam regelmatig kijken hoe het met haar leeuwte ging. Toen ze in 2008 met een hele groep Engelsen daar kwam, vertelde ze vol trots het verhaal van de leeuw waar ze nog steeds een band mee had. Haar leeuwte was ondertussen een volwassen leeuw geworden en zat in een groep met zes andere leeuwen. Ze wist nog precies welke leeuw het was en hij zou haar vast nog wel kennen. Ze had gelijk: leeuwen hebben namelijk een goed geheugen. Aan oogcontact alleen heb je niet veel en het hek was te hoog. Gelukkig stond er iets verder een trapje. Ze zette dat tegen het hek en klom zo ver omhoog, dat ze met haar arm over het hek kon om het dier te aaien. Het was de enige leeuw die naar het hek kwam en op zijn achterpoten tegen het gaas ging staan. Niet om een aai in ontvangst te nemen, maar om iets te eten. Dát was wat hij zich kon herinneren: iets te eten. Helaas had de vrouw slechts haar hand aan te bieden, dus nam hij voor de zekerheid niet alleen de hand, maar de hele arm. Hij had kennelijk het gevoel dat hij zijn hand overspeeld had en liet het opeten aan de andere leeuwen over. In het ziekenhuis vertelde de vrouw vol trots het verhaal aan iedere journalist die het maar horen wilde, mits er ook een fotograaf bij was. De Guardia Civil meende te moeten ingrijpen bij El Arca en sloot het park. Eerst sporenonderzoek, een rapport opstellen, etcetera. Daarna mocht het park weer open voor het publiek.

Een jaar later kwam er uit Madrid een inspecteur die alle dierentuinen moest controleren. Hij beschouwde El Arca toch als een dierentuin, omdat het park ook voor publiek toegankelijk was. Volgens de man deugde het van geen kant. Hij stelde een lijst op van zaken die aangepast moesten worden. Toen Serafin met een aannemer ging uitrekenen wat dat dan zou kosten, bleek dat meer dan € 100.000,- te zijn. Dat ging niet lukken. Zonder

de inkomsten van het publiek kon het park ook niet voortbestaan. In 2010 werd het park definitief gesloten.

Serafin wist alle jonge dieren onder te brengen. Ze kwamen in safariparken en dierentuinen, verspreid over heel Europa, terecht. Alle oude en gebrekkige dieren werden ingeslapen. De afdeling bijzondere dieren van de faculteit van Murcia had zich altijd zonder berekening van kosten over de dieren ontfermd. Het was studiemateriaal voor de studenten. Ze namen de euthanasie voor hun rekening.

Het was duidelijk: Ties moest een andere naam verzinnen. Eigenlijk was het logisch om terug te gaan naar de bron, de Quickbornlaan in Epe. Daar had hij altijd gewoond. De praktijk was wel drie keer verhuisd, maar altijd aan de Quickbornlaan gebleven. Hij was er nota bene geboren en had er zijn ziel en zaligheid aan verpand.

Vanaf 1492 stond er in Epe op de plek van de vijver (aan de Beekstraat) een landhuis met landerijen. Het heette 'De Quickborn'. Het klinkt Engels, maar het woord komt uit het Duits en heeft te maken met kwiek en bron (springbron). De naam wijst er op dat er op die plek ooit een bron was met snelstromend, ongetwijfeld helder, water. Een handige plaats om een huis te bouwen. Vroeger werd er naast het huis een waterpomp geslagen die aansloot op het grondwater. Bij 'De Quickborn' hoefden ze niet lang te zoeken. De vijver in het park had natuurlijk alles te maken met de bron van destijds. Het huis werd in 1810 afgebroken en in 1918 besloot de toenmalige burgemeester, Sweerts de Landas, er een park van te maken en zijn naam er aan te verbinden. De vijver lag op een steenworp afstand (als je flink kon gooien) van zijn wieg en als kind van amper 4 was Ties met autoped en al in de vijver gereden. Gelukkig waren broer Arie en zus Bella in de buurt en toen Ties voor de derde keer boven kwam, konden ze hem in de kraag vatten en op het droge trekken

Kortom, 'De Quickborn' was een uitstekende naam voor de nieuwe kliniek. Het klonk de Engelsen vertrouwd in de oren, maar de Duitsers ook. Quickborn is een bekend plaatsje net ten noorden van Hamburg. De Nederlanders vonden het maar een merkwaardige naam en wilden graag tekst en uitleg, terwijl de Spanjaarden erover struikelden.

Maar de naam was nu geregeld. Er zouden vast geen instanties zijn met dezelfde naam.

Het parcours

De aanloopperiode had veel weg van een springconcours. Er waren redelijk wat hindernissen te nemen. Weigeringen werden niet toegestaan, af en toe een balkje er af was minder erg. Ze moesten een geschikt praktijkpand vinden, dan wellicht een verandering van bestemming aanvragen, een bouwvergunning, een vestigingsvergunning; kortom, er zou heel wat bij komen kijken. Ook de taal was een hindernis.

Negen maanden geleden hadden ze diploma's, cijferlijsten en ander papierwerk moeten inleveren. Die hadden een hele reis door Spanje gemaakt; maar wat wil je in een land waar de bureaucratie tot kunst is verheven. Het ging nu beginnen, ze konden aan het werk! Tenminste, dat dachten ze, want voor de kliniek was nog een openingsvergunning vereist. Ties kon zich niet herinneren dat ze bij de opening van de kliniek in Epe in 1988 ook zoiets nodig gehad hadden. Wel, ze wilden toch avontuur, nou, dat kregen ze: de Spanjaarden pikten dat goed op. Nog steeds mochten ze niet werken. Jaime de aannemer adviseerde dat ze het risico best konden nemen, de aanvraag was immers onderweg. Bovendien raakten het geld en het geduld van Ties op. En dus openden ze op 1 mei 2001 de kliniek. Het zou nog veertien maanden duren tot de vergunning gepresenteerd werd, een indrukwekkend certificaat met de bedoeling de wachtkamer op te sieren.

1 mei was eigenlijk een vrije dag, maar toch diende de eerste klant zich aan: Hans Bender, chirurg in ruste, die geschiedenis wilde schrijven door de eerste klant te zijn. Om dat te onderstrepen, had hij een fles cava meegenomen en als er één schaap over de dam is

Al in maart had Ties bedacht dat het verstandig zou zijn een kennismakingsrondje langs de collega's te maken. Het bleek achteraf gezien goud waard. Er waren op dat moment slechts vijf klinieken in het hele gebied en dat was te overzien.

In Nederland had hij tien jaar zitting gehad in de vestigingscommissie. Als iemand zich wilde vestigen, werd dat aangevraagd bij de afdeling Gelderland van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij van

Diergeneeskunde en dan ging die commissie er mee aan de slag om een positief of negatief advies te geven. In het laatste geval wachtte de collega pek en veren als hij de vestiging toch doorzette. Later mocht iedereen gaan zitten waar hij wilde en had de commissie de taak de vestiging te begeleiden. Om moord en doodslag te voorkomen, werd geprobeerd de bestaande praktijk en de aspirant aan dezelfde tafel te krijgen en tenslotte ook op hetzelfde moment. Aan de autochtonen werd verteld dat er voor iedereen een plek onder de zon is, aan de nieuwkomer dat er gedragsregels zijn waar hij zich aan diende te houden. In bijna alle gevallen liep het goed af. Na een gedoogsituatie volgde vaak een vorm van samenwerking.

Ties zag wel op tegen de komende bezoeken. Toch moest het gebeuren, want elkaar kennen werkt als een slijptol die in één beweging de scherpe kantjes wegwerkt. Terwijl Ties naar de auto liep, riep Ankie vanaf het terras: „No guts, no glory!” en vastberaden ging Ties op weg. Bij de eerste twee klinieken werd hij met respect als collega ontvangen en vertrok hij als vriend. Hij voelde dat een Spanjaard zelf nooit op kennismakingsbezoek zou gaan en daarom werd het extra gewaardeerd. Bij La Creu moest hij even wachten, want Montserrat was nog even met een patiënt bezig. In de wachtkamer bleek een mevrouw met twee honden te zitten: Brigitte, Deense van geboorte, maar getrouwd met Theo had ze ruim twintig jaar in Nederland gewoond en dat praat makkelijk. Omdat Ties geen dier bij zich had, vroeg ze al snel wat hij kwam doen. Toen ze hoorde dat er binnenkort een Nederlandse dierenarts in Albir zou zitten en wel 300 meter van haar huis, wilde ze zich direct laten inschrijven. Maar het ging Ties toch iets te ver om cliënten uit de wachtkamer van een ander te halen en zeker nadat hij door Montserrat uiterst hartelijk was ontvangen met twee dikke zoenen. Later bleek dat zoenen heel gewoon is. Collega's horen vrienden te zijn en zo ga je daar mee om. In Nederland ligt dat toch even anders, je bent gewoon concurrenten. Ook de vrouwelijke vertegenwoordigers die bij De Quickborn over de vloer kwamen, gaven de eerste keer een hand, maar daarna werd er altijd gezoend, maar nooit meer dan twee zoenen. Alleen in Nederland moeten het er zo nodig drie zijn. Ties keek altijd met genoegen naar die ongemakkelijke zontaferelen. Een Nederlandse vrouw ontmoet

Wie folgt?

De aanschaf van een hond

Je kinderen kun je niet uitkiezen, je ouders ook niet, je schoonouders weer wel en je huisdieren natuurlijk ook. Toch blijkt dat veel huisdieren bij toeval een eigenaar krijgen. Zeker in Spanje is dat het geval.

De hond

Waar haal je een hond vandaan? Er zijn nogal uiteenlopende mogelijkheden zoals: van een fokker, uit het asiel of de dierenwinkel, van kennissen (gelegenheidsnestje), internet (marktplaats) of de hond is een vondeling en kruiste onverwachts je pad.

De beslissing om een hond te nemen moet niet impulsief genomen worden. Je moet zeker niet overhaast beslissen en zorgvuldig op zoek gaan naar een dier dat bij je past. Het moet klikken (een soort liefde op het eerste gezicht) en dat is niet altijd bij het eerste bezoekje het geval.

Een hond heb je voor gemiddeld twaalf jaar. Een hond, vooral een jonge hond, heeft aandacht en beweging nodig. Tijdens vakantie of afwezigheid moet er een oplossing achter de hand zijn en ook iets om rekening mee te houden: een hond is een serieuze kostenpost.

Een kat is veel eenvoudiger om te houden. In de huidige maatschappij neemt het aantal honden steeds verder af, terwijl het aantal katten en andere gezelschapsdieren stijgt. In een jong gezin met tweeverdieners en een druk sociaal programma schiet de hond er nog weleens bij in en reislustiger 65-plussers voelen zich beperkt in hun vrijheid en beginnen om die reden niet meer aan een hond.

Voor de dierenliefhebbers nog even dit: uit alle onderzoeken blijkt hoe groot het belang is van het hebben van een huisdier voor het welzijn en de gezondheid van de eigenaar. Het hoeft niet speciaal een hond te zijn, het is maar net met welke diersoort je 'iets' hebt.

Bij het kiezen van een hond rijst meteen de vraag: neem ik een pup of een volwassen hond?

Bij het kiezen van een pup uit een nest is het belangrijk op een paar dingen te letten. De pup die wat angstig in een hoekje blijft zitten, kan zich ontwikkelen tot een angstbijter. De pup die al te enthousiast door het nest dendert, is op

zoek naar een eigenaar die er de hele dag tijd voor heeft. De pup die een beetje flegmatieke indruk maakt en vrijmoedig naar je toe komt, is waarschijnlijk de beste keus. Het voordeel van een pup is dat je de opvoeding helemaal in eigen hand hebt.

De inprentingsfase duurt tot ongeveer twaalf weken. Alles wat de pup in die tijd leert, wordt op zijn 'harde schijf' opgeslagen. Het nadeel van een pup is dat hij veel tijd en aandacht kost en dat je moet afwachten tot wat voor hond hij zich ontwikkelt. Bij een volwassen hond zie je direct het eindresultaat.

Ook bij het kiezen van een volwassen hond moet er iets van een klik zijn. Een week op proef is dan ook een goede afspraak.

De herkomst

In Spanje is het nog mogelijk een pup in een **dierenwinkel** te kopen. Het is een vorm van 'raamprostitutie', waarbij de pups in de vitrine zichzelf aan de man moeten zien te brengen. Kinderen staan zich te vergapen en zeuren bij hun ouders om alsjeblieft een pupje te kopen. Volwassenen kunnen ook vaak de verleiding niet weerstaan, zeker als na een week dat ene pupje nog zo zielig zit te kijken. Het gaat meestal om pups van mini(toy)rassen, die van fokboerderijen uit Oost-Europa komen. Niet doen s.v.p.; daarmee wordt een ongewenst circuit in stand gehouden. Om die reden is etalageverkoop in Nederland al jaren geleden verboden. In Spanje is alleen verkoop op markten (rastro's) verboden.

Via **internet** is ook een mogelijkheid. Belangrijk is dat je voldoende achtergrondinformatie krijgt en dat je niet een 'kat in de zak' koopt. Verder dient er de mogelijkheid te zijn uitgebreid kennis met het dier te maken en het eventueel een week op proef te hebben, als het om een (volwassen) afstandsdier gaat. Het beste kun je de sites van erkende asiels raadplegen.

Een pup uit een '**gelegenheidsnestje**' van vrienden of iemand uit de buurt is een goede optie. Het is belangrijk om de moeder goed te bekijken en als het even kan ook de vader van de pups, dan heb je enigszins een idee wat je kunt verwachten. Het **asiel**. In Spanje zitten de asiels boordevol honden van alle rassen en standen, van klein tot groot en van pup tot bejaard. In Benidorm en la Nucia zitten 500 honden te wachten op een tehuis. Over het algemeen zijn ze vooral niet verwend geweest met een goede baas en zijn ze dan ook heel blij met een nieuwe situatie waarin ze het goed hebben. De honden putten zich vaak uit in dankbaarheid in de hoop te mogen blijven. In ieder geval zou je hun braafheid zo kunnen interpreteren.

Alle asielhonden zijn gevaccineerd, voorzien van een microchip en paspoort en de teven zijn gecastreerd en de meeste reuen ook. In Nederland zijn de asiels minder (over)vol, maar ook de moeite waard om te bezoeken. Door verhuizingen en scheidingen komen daar heel leuke afstandshonden terecht.

Zwerwers. Ook deze categorie van in Spanje gevonden pups en kittens of volwassen dieren is een hoofdstuk apart. Vaak komen bij de dierenarts gevonden pups op tafel waarbij de genetische herkomst ervan een ratjetoe is van allerlei rassen en waarbij het moeilijk voorspelbaar is wat er tenslotte uit zal groeien. Je kunt het eindgewicht voorspellen, maar daar blijft het dan meestal bij. Niet elk type hond past bij iedere eigenaar. Een bepaald type hond spreekt je nu eenmaal meer aan dan een ander type, smaken verschillen en ook (woon)omstandigheden verschillen aanzienlijk.

Kruisingen hebben minder erfelijke gebreken en zijn daardoor gemiddeld iets vitaler dan rashonden /-katten. Bovendien zijn er geen wachtlijsten. Integendeel: in Spanje zijn ze ruim voorradig en je kunt er vandaag nog één halen als je wilt. Katten hoeft je vaak niet uit te kiezen. Zij kiezen graag zelf hun eigenaar, die vervolgens als personeel behandeld wordt. Het personeel wordt als het uitkomt beloond met kopjes of andere afhankelijkheidsbetuigingen.

De **fokker**. Het grote voordeel van het aanschaffen van een raspup of –kitten is de voorspelbaarheid (karaktereigenschappen). Sommige mensen zijn trouw aan een bepaald merk auto, terwijl anderen verknocht zijn aan een bepaald hondenras of kattenras. Ze weten wat ze in huis halen en dat is een groot voordeel. Helaas is in de laatste dertig tot veertig jaar de fokkerij enigszins verziekt en worden de voordelen van het kiezen van een rashond overschaduwed door gebreken, terwijl voor die tijd een rashond stond voor kwaliteit. Uiterlijke kenmerken waren toen ondergeschikt aan vitaliteit.

Teddy

Ik ben ooit opgevoed met een echte rashond, een ruwharige foxterriër, geboren in 1945, maar van vooroorlogse kwaliteit. Hij luisterde naar 'Teddy', maar in werkelijkheid heette hij Teddy Rosthof, want hij was van adel en had een indrukwekkende stamboom. Teddy was een oerhondje, beresterk met een geweldig uithoudings- en vooral doorzettingsvermogen. Een terriër in hart, nieren en de rest.

Hij was ruwharig en dat maakte dat hij er meestal uit zag als een voddenaar, waar nauwelijks een voor- en achterkant aan zat, maar de staart die hij met een

krul zo hoog mogelijk op zijn rug droeg, gaf toch aan waar kop en staart zaten. Eén maal per jaar kreeg hij een trimbeurt en dan was hij even weer helemaal 'meneer'. Hij moest er wel een paar uur stil voor op een tafel staan, maar dat had hij er voor over.

Teddy wilde niet aangehaald worden en zeker niet op schoot zitten. Hij deed overdag de buitenpraktijk en doorkruiste zodoende de hele gemeente Epe, van Nijbroek tot Gortel en van de Beemte tot Vemde, een gebied van honderd vierkante kilometer. Zijn taak was vooral teefjes bezoeken die van zijn diensten gebruik wilden maken, want hij had er alle papieren voor en zijn rivalen niet. Hij gedroeg zich alsof zijn afkomst er echt toe deed en beschouwde het als zijn plicht. Hij realiseerde zich absoluut niet dat zijn gedrag een beetje spelen met vuur was, want als hondje van de dierenarts had het maar zo afgelopen kunnen zijn met zijn ambities. Er kwamen echter nooit klachten, dus hij mocht zijn gang gaan. Zijn nazaten leken erg op pa, waren goed herkenbaar en eerlijk verdeeld over de hele gemeente. Ze waren over het algemeen goede ratten- en mollenvangers en ook redelijk waaks. De boeren waren er blij mee. 's Nachts lag Teddy in de garage op een mand van Brocades en Steenman, gevuld met houtwol. Hij had dat ooit zelf zo uitgekozen en wilde ook nergens anders slapen.

Niet zelden kwam hij onderweg de praktijkauto tegen - later kreeg hij er een neusje voor - en mocht hij de rest van de route comfortabel meerijden. Dat meerijden werd steeds meer een hobby. Waarom had hij dat niet veel eerder gedaan?

Toen hij 12 jaar was, lag hij op een avond dood in zijn Brocades mand, in een verkrampte houding met schuim op zijn bek. Waarschijnlijk had hij onderweg een hapje vlees met strychnine gegeten, dat bedoeld was voor mollen of vossen. Teddy had nog kans gezien zijn vertrouwde plekje te bereiken. Zijn graf ligt onvindbaar in het bosje naast de oude praktijk.

Rashonden

Nee... Salvador ...
... Uit Albir

Niemand zal het meer ontkennen: de voorvader van de hond is de wolf. Bij een Duitse herder kan iedereen zich dat wel voorstellen. Bij een chihuahua of Yorkshire terrier van anderhalve kilogram wordt dat al wat moeilijker, maar het zijn allemaal wolven in schaapskleren.

Hoe komen we aan al die verschillende rassen?

De geschiedenis van de hond begint zo'n 9000 jaar geleden. De wolf was één van de eerste diersoorten die gedomesticeerd werd. Mensen leefden in die tijd van de jacht en wolven waren betere jagers dan de mens. Door de wolf te domesticeren werd hij van concurrent medewerker. Deze eerste honden waren echte jagers. Later ontstond binnen deze jachthonden enige specialisatie: windhonden die hun prooi (bijvoorbeeld hazen) op snelheid moesten kloppen, standers die wild moesten opsporen en de kleinere jachthonden die konijnen en vossen uit hun holen moesten verdrijven.

Op een later tijdstip (6000 jaar geleden) werden koeien en schapen gehouden en ontwikkelde zich de landbouw. Met de komst van vee ontstond de behoefte

aan herdershonden. Dit moesten vooral geen jachthonden zijn, want die lieten voor elke voorbyschietende haas de kudde in de steek. Nog weer later kwamen de honden met meer massa en kracht in beeld. Zij werden ingezet in het leger (onder meer door Assyriërs) of deden dienst als trek- en bewakingshond, zoals doggen en bull mastiffs. In principe zijn alle honden waakhonden. Van huis uit zullen ze hun roedel en territorium altijd verdedigen.

In de oudheid vinden we reeds kleine rassen die als huishond gehouden werden. Had Willem van Oranje ook niet altijd een klein hondje bij zich, waarschijnlijk om hem te waarschuwen bij gevaar? Zelfs op zijn graftombe in de Nieuwe Kerk in Delft is deze te vinden.

De ontwikkeling van wolf tot hond deed zich voor in alle uithoeken van de wereld waar zich mensen bevonden en zo ontstonden in de loop der eeuwen door kruising en selectie de verschillende rassen.

Een aardig voorbeeld zijn de lhasa apso en de shih tzu, echte huishondjes, maar ook waaks. Ze werden (misschien nog wel?) gefokt door de monniken in Tibet, die gewend zijn op blote voet te leven. In de winter zijn de kloostervloeren ijskoud. De hondjes hadden als taak om als een soort 'mof' op de voeten van de monniken te gaan liggen en ze met hun langharige vacht warm te houden.

Pas 120 jaar geleden werden van al deze rassen de 'ideale' raskenmerken vastgesteld. Er werd vooral gelet op uiterlijke kenmerken en niet op functionaliteit en gezondheid, zoals voor die tijd eeuwenlang wel gedaan was. Om bepaalde gewenste raseigenschappen goed verankerd te krijgen, werd steeds vaker gebruik gemaakt van inteelt. Het gevaar daarvan is dat naast de gewenste eigenschappen ook erfelijke gebreken de kans krijgen zich op de chromosomen te nestelen en dat is dan ook, vooral de laatste dertig jaar, op grote schaal gebeurd.

Ook in de dierenwereld kennen we missverkiezingen. Er zijn shows voor honden en katten; ook zijn er keuringen voor paarden, koeien, geiten, kippen en konijnen. Het is een sport om een kampioen te fokken en het succes straalt af op de eigenaar. De Miss Poes van de show is niet de meest intelligente, aardigste of gezondste kat. De 'Best in show' is het dier dat het dichtst de voorgeschreven raskenmerken benadert. Hondententoonstellingen hebben in sterke mate bijgedragen aan het ontstaan van erfelijke gebreken. Een van de vele voorbeelden is de kortsnuitige Engelse bulldog. De hond met de kortste snuit was favoriet voor de fokkerij. Bij de extreme gevallen, de meest begeerde

exemplaren (!), is het te lange verhemelte en de te nauwe keelingang niet zichtbaar. Daardoor komen deze honden in rust al adem te kort, zodat uitbundig spelen en rennen al helemaal niet voor ze is weggelegd. Ook de achterkant kent problemen. De schedel is ongeveer een kopie van de snuit: een en al plooi. Spermacellen verdwalen of lopen dood in een blinde uitzakking. Dankzij kunstmatige inseminatie (K.I.) en de keizersnede (negen weken later) wordt het ras voor uitsterven behoed.

Alle kortsnuitige rassen hebben met elkaar gemeen dat de voorste luchtweg, het traject van neus tot longen, veel te nauw is. Bij inspanning veroorzaakt dat direct problemen. De honden weten niet beter en hebben geleerd om zich rustig te houden. Veel rassen hebben aanleg (predispositie) voor bepaalde rasgebonden problemen. Alles is op internet te vinden.

Enkele voorbeelden:

De sharpei heeft uitgesproken huid- en ooglidproblemen. Het heeft alles te maken met de veel te ruime huid. De hond is speciaal zo gefokt om als vechthond zich in z'n ruime vel te kunnen omdraaien, zodat hij altijd zijn tegenstander kan pakken. Hondengevechten zijn nu verboden en de moderne sharpei komt weer strakker in zijn vel te zitten.

Alle kortpotige rassen (teckels, bassets) zijn ooit ontstaan uit een erfelijke misser en vervolgens is er verder mee gefokt. Misschien wel met het idee dat ze dan niet de biefstuk van het aanrecht kunnen pikken! Alle minirassen zijn gevoelig voor patellaluxatie, het wegglijden van de knieschijf naar binnen.

De Pekinees heeft oogproblemen, de Yorkshire is gevoelig voor luchtpijpverslapping, de westy voor huidallergieën, de teckel voor hernia's, de boxer voor knie- en rugproblemen, de Franse bullterriër voor verlamming van de achterhand, de retriever voor elleboogdysplasie, terwijl de beagle vaak oostindisch doof is. De werkelijke lijst is nog een stuk langer. Dit alles is een gevolg van inteelt en eenzijdige selectie. Sinds enkele jaren waait er een andere wind; de fokkers zijn nu financieel volledig aansprakelijk voor geleverde honden waarbij zich een erfelijk gebrek ontwikkelt.

Een oplossing is om zo snel mogelijk de variatie in de genen te vergroten door gebruik te maken van andere bloedlijnen binnen het ras. Dat betekent letterlijk over de grenzen kijken en honden of desnoods diepvriessperma invoeren om het ras op te frissen.

In de toekomst zal DNA-onderzoek van de fokhonden uitkomst bieden om erfelijke gebreken op te sporen. Het opsporen van de aanleg voor ruggenmergsverlamming en dwerggroei bij de Duitse herder wordt al gedaan. Het zal niet lang meer duren tot je weer met een gerust hart een rashond kunt uitzoeken.

In vroeger tijden leefden de mensen vaak onder zeer sobere omstandigheden. Hun honden uiteraard ook. Slechts de sterksten bleven over. In onze huidige maatschappij kunnen ook de zwakken overleven. Het zal ongetwijfeld leiden tot verzwakking van de soort (dat geldt voor mens en dier).

Erfelijke uitglijders bij de kat

Evenals de hondeneigenaren zullen katteneigenaren voor een bepaald ras kiezen. Ze maken een bewuste keuze omdat ze bepaalde eigenschappen van het ras erg waarderen. Het aantal officiële kattenrassen ligt rond de dertig en dus aanmerkelijk lager dan het aantal hondenrassen. Ook voor de kat geldt dat raszuivere katten minder vitaal zijn dan bastaarden. De Europese korthaar is een officieel ras, maar de naam wordt ook in het paspoort gebruikt als aanduiding voor onze vitale huis-tuin-en-keukenkat, ze lijken nog het meest op de wilde kat. De wilde kat is in Spanje, Duitsland en Polen nog te vinden, maar het aantal neemt af.

De Pers is te vergelijken met de kortsnuiters bij de hond. Bij Perzen geldt: hoe platter de voorgevel, des te meer gewaardeerd tijdens de show en des te meer ademhalingsproblemen.

Ook bij de kattenrassen zijn er erfelijke gebreken in gesloten. In sommige gevallen is er bewust voor weeffoutjes gekozen en is dit vervolgens tot gewenst raskenmerk verheven.

Het is boeiend, zelfs fascinerend, om de ontwikkeling van een embryo vanaf dag één op de voet te volgen. Het geeft zicht op de evolutie en op de Schepper die er ongetwijfeld leiding aan gegeven heeft. De ontwikkeling van het zenuwstelsel, de oogaanleg, de ontwikkeling van het hart: het is wonderlijk om te zien. Na zes weken is alles compleet en kan de groei beginnen. Het eindresultaat is bijna altijd gaaf. Bij de celdeling wordt er geschoven met chromosomen, waardoor weeffoutjes kunnen ontstaan in de genen. Genen zijn voor het lichaam wat chips zijn voor de computer. Het bevat alle (erfelijke) informatie om processen aan te sturen.

Af en toe is er een uitglijder. Een bekende misser bij de kat is een knikstaart. Een knikstaart is korter dan een normale staart en er zit een S-bocht in. Het lijkt op een oude breuk die wat ongelukkig vergroeid is. Bij Spaanse katten kom je het nog regelmatig tegen. Het is slechts een schoonheidsgebrek en de katten lijden er niet onder. In Nederland zijn knikstaarten er uit gefokt. Dit heet selectie. Helaas zijn in de fokkerij meer gebreken ontstaan dan verdwenen. Voorbeelden:

- PKD (Polycystic Kidney Disease). Een ziekte waarbij de nieren meerdere cystes bevatten. Op den duur komt het goede nierweefsel steeds meer in de knel. De eerste klachten treden op vanaf de leeftijd van 6 jaar: veel drinken (dus plassen), verminderde eetlust, malaise. De afwijking is via een echo van de nieren op te sporen. Bij veel raskatten komt de afwijking voor (bij Perzen tot 40%). Straatkatten hebben daar gelukkig geen last van.
- HCM (Hypertrofische CardioMyopathie). Hierbij neemt de spierwand van het hart langzaam in dikte toe. De inhoud van het hart neemt daartoe geleidelijk af en daarmee de capaciteit. Het hart kan het aangevoerde bloed niet voldoende doorpompen, waardoor stuwing ontstaat en vocht uittreedt. De aandoening is niet te behandelen, maar de negatieve effecten kunnen nog een poosje met medicijnen bestreden worden (o.a. plaspillen).
- Vouworen. De katjes worden met frommeloren geboren. Helaas gaat deze afwijking ook gepaard met verminderde levensvatbaarheid.
- Doofheid bij witte katten. Witte katten met blauwe ogen zijn vaak doof. Kennelijk liggen deze twee eigenschappen dicht bij elkaar op het chromosoom.

Daarnaast zijn er ook erfelijke gebreken die met opzet zo gefokt zijn.

- Te korte schedel. Uit deze erfelijke afwijking is de Perzische kat ontstaan. Door extreem op dit kenmerk te fokken, is een model ontstaan waarbij de neus veel te kort is geworden en het gehemelte te lang. Het gevolg is dat de ademhaling een voortdurend probleem vormt en de katten heel vatbaar zijn voor verkoudheid en aanverwante infecties. Veel dierenartsen en ook wel fokkers willen naar een gezonder model toe, maar zolang de meest platgeslagen neus op de show nog met de eerste prijs naar huis gaat, zal er voorlopig nog weinig veranderen.
- Abnormale dwerggroei. In 1982 kreeg in Amerika een poes kittens met te korte pootjes (teckelpootjes). De eigenaar vond het wel grappig en ging met deze genetische uitglijder fokken. Uit dit nest is een ras ontstaan, de Munchkin. De katjes zijn minder gezond dan normale katten en kunnen ook niet springen. Gelukkig heeft Nederland dit ras nooit erkend.
- Kaalheid. In 1962 kreeg een Canadese kat een nest waarvan twee kittens

kaal waren. De fokker zag er wel brood in en is hiermee verder gaan fokken. Hieruit is de sfinxkat ontstaan. Het lijkt hygiënisch, maar de huid heeft een bepaalde behandeling nodig om hem gezond te houden.

Conclusie: De mens als schepper is vaak geen succes. Het scheppen kan het best beperkt worden tot het graven van een kuil aan het strand of andere vormen van grondverzet: daar kan tenminste weinig mee mis gaan!

De vondeling

Vooraf in het voorjaar kan het je zo maar overkomen, dat op een goede dag een moederloos puppy of kitten je pad kruist of dat je een heel nest in je schoot (tuin) geworpen krijgt. Als je wat vreemds ziet of hoort, ga dan in ieder geval op onderzoek uit. Niet zelden worden nesten kittens of pups in een doos of zak ergens op een veldje geparkeerd, of levend in een vuilcontainer gedeponerd. De gedachtegang hierachter is moeilijk te doorgronden: is het lafheid of desinteresse of een daad van naïviteit, aangemoedigd door het succesverhaal van Mozes in z'n biezen kistje? De Schepper heeft gegeven, de Schepper moet er nu ook zelf verder maar voor zorgen! Mensen die nog een beetje nadenken en hun dieren een kans gunnen, zetten de doos bij de ingang van een supermarkt. Die krijgen op de één of andere manier wel een stekkie.

De eerlijke vinder stuit dan op het volgende dilemma. Laat ik ze bij de dierenarts een zachte dood sterven, of probeer ik ze met de fles groot te brengen? Je moet je realiseren dat deze diertjes straks ook weer een thuis nodig hebben. Wanneer je voor het laatste kiest, begin je aan een klus waarbij het eindresultaat kan variëren van totale frustratie tot opperste vreugde. Om de kans van slagen te vergroten, hierbij wat vuistregels.

Algemeen

Voor de socialisatie van de diertjes is het beter wanneer ze maatjes hebben, anders zijn ze later agressief naar soortgenoten toe.

De opvang

Een kist of doos met schone doeken die regelmatig gewassen worden, is een prima nest. Na iedere voeding moet je met een vochtige warme doek de buik en anus van het diertje masseren (de moeder doet dat met de tong).

Biest

Baby's krijgen tijdens de zwangerschap via de placenta afweerstoffen die tegen allerlei ziektekiemen beschermen. Dieren krijgen die pas na de geboorte gedurende de eerste 48 uur via de biest. Het is belangrijk dat een pasgeboren dier daar voldoende van opneemt. Hopelijk heeft je vondeling de eerste biest gehad. Biest is onvervangbaar.

De voeding

Teven- en poezenmelk is twee maal zo geconcentreerd als koeien- en geitenmelk.

Melk die je in de winkel koopt, is ongeschikt en moet zeker niet nog eens verdund worden. Gelukkig is er kunstmelk in de handel die de samenstelling van teven- en poezenmelk zeer dicht benadert.

Hoeveelheid voeding

In de eerste levensweek mag per voeding niet meer dan 10 ml per 200 gram lichaamsgewicht gegeven worden. De hoeveelheid per dag ligt tussen de 70 tot 100 ml per pond lichaamsgewicht. Het is buitengewoon handig om de vondeling dagelijks op een keukenweegschaal te wegen. Het begingewicht van kittens bedraagt 80 tot 120 gram. Ze groeien per week 50 tot 100 gram. Het aanvangsgewicht van pups varieert van 200 tot 400 gram. De groei is erg afhankelijk van het eindgewicht. Is het eindgewicht 10 kilogram, dan is de groei 20 tot 40 gram per dag. Is het eindgewicht 20 kilogram dan verdubbelt ook de groei, dus 40 tot 80 gram per dag. Vanaf twee à drie weken probeer je geleidelijk aan over te schakelen van flesvoeding naar voeding vanaf een schoteltje. Als dat lukt, kun je tussen week drie en vier beginnen met blikvoeding (pup of kitten).

Hoe vaak voeren?

De eerste week acht maal per 24 uur. Dit afbouwen tot vier voedingen per dag op de leeftijd van zes weken. Op die leeftijd kun je ook proberen te stoppen met melk en naast blikvoer ook wat brokjes te geven.

De puppyenting kan gegeven worden op de leeftijd van vijf weken. Kittens kunnen pas vanaf negen weken gevaccineerd worden. Ontworming: elke twee weken. Vanaf acht weken: elke twee maanden; vanaf een half jaar: vier keer per jaar.

Het grootbrengen van moederloze pups of kittens kan veel voldoening geven. Je moet je realiseren dat je al snel aan de (het) diertje(s) gehecht bent. Alleen gezonde, vitale pups/kittens komen in aanmerking!

Zwerfhonden (in Spanje)

Wettelijk mogen honden niet loslopen, maar dat betekent niet dat elke loslopende hond een zwerver of door de eigenaar uit de auto gezet is. Spaanse honden worden over het algemeen niet uitgelaten. Ze zitten hun hele leven op eigen terrein en sommigen mogen zichzelf af en toe uitlaten. Stel je hebt een 'zwerfhond' gevonden. De eerste stap is om te controleren of het dier een microchip heeft. Hiervoor is een afleesapparaat (lector) nodig. Elke dierenkliniek, maar ook de politie, heeft zo'n lector. Via een database kan de eigenaar gevonden worden. Heeft de hond geen chip, dan is het uiteraard moeilijk de

eigenaar op te sporen. Belangrijk is om je vondst te melden bij de plaatselijke politie, de dichtstbijzijnde asielen, de lokale dierenbeschermingsorganisaties en eventueel de dierenklinieken. Wanneer je zelf je hond kwijt bent, geldt hetzelfde. Ook zijn er websites voor vermiste en gevonden huisdieren. Een microchip is overigens verplicht, evenals de rabiësvaccinatie in bijvoorbeeld Spanje en als je de grens over gaat. Dat geldt ook voor een Europees paspoort. Wanneer je een gevonden hond nergens kunt onderbrengen, moet je hem tenminste tien dagen houden. Wettelijk moet een hond tien dagen ter beschikking blijven. Binnen die tijd kan de eigenaar de hond opeisen. Daarna heb je de vrijheid de hond zelf te houden of weg te geven. Het is verstandig het dier te laten controleren op Leishmania, te ontwormen (ook tegen lintworm) en te laten vaccineren. Gaat de hond mee naar Nederland, dan dient deze drie weken van tevoren geënt te zijn tegen rabiës. In omgekeerde richting is dat overigens ook zo.

Sphoek

Aan het asiel in La Nucia is een stichting verbonden die Spaanse Honden Ook Een Kans wil bieden. Veel zwervers ontpoppen zich in het asiel tot perfecte huishonden. Sphoek bemiddelt en weet veel honden een plek in Nederland te geven. Voor het vervoer worden liefhebbers gevraagd. Ten eerste vluchtpartners op wiens ticket dieren kunnen meereizen en in de tweede plaats mensen die de dieren van het asiel naar de luchthaven willen brengen.

Sphoek zorgt voor alle papieren. Per keer mogen er niet meer dan twee kennels mee. Per uitzondering mogen er twee kleine honden in één kennel mee als het moeder en kind zijn.

Onlangs brachten we twee honden naar het vliegveld. In één hok zat een reu van 20 kilogram en in het andere hok zaten twee hondjes, één van 15 kilogram en één van ongeveer 5 kilogram. Toen ik ze achterin de auto zette, dacht ik te zien dat dat ook twee reuen waren. Net toen ik er iets over wilde zeggen, kwam Conchita aanhollen om te zeggen: „Denk erom, die kleine reu is een pup en die grote reu is zijn moeder.”

Katten

Zwerfkatten zijn er in groten getale. In tegenstelling tot honden hebben veel loslopende katten wel een tehuis. Hebben ze dat niet, dan zoeken ze meestal hun heil bij mensen die zich hun lot aantrekken. Op een bepaald moment meldt zo'n zwerfkat zich miauwend bij de deur, solliciterend naar eten. Gelukkig heb je nog

Peter de Lint zit vol mooie verhalen na 28 jaar op de Veluwe en 12 jaar aan de Spaanse Costa Brava een dierenartsenpraktijk gehad te hebben. Over markante en nuchtere veehouders, kleurrijke en emotionele bazen van honden en katten, bevlogen en internationale dierenbeschermers, trouwe en eigenzinnige dieren en hilarische en trieste gebeurtenissen.

In 'Dat doet-ie anders nooit!' verhaalt de geboren Epenaar er op een luchtige en humoristische manier over. Het boek bevat niet alleen onvergetelijke anekdotes, maar staat ook boordevol informatie, want de schrijver deelt met prettig leesbare verhalen een flinke hoeveelheid van zijn kennis van de diergeneeskunst, waar iedere eigenaar van een hond, kat, koe of paard zijn voordeel mee kan doen. In de bijna 150 hoofdstukken spatten zijn liefde voor mensen en dieren en gevoel voor humor van het papier.

Erwin van Versendaal uit Epe verrijkte het boek met enkele tientallen prachtige cartoons.

uitgeverij
GELDERLAND
BOEKEN | KRANTEN | TIJDSCHRIFTEN

